

MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUM
TÖÖSTUSOMANDI
APELLATSIOONIKOMISJON

OTSUS nr 805-o

Tallinnas, 31. märtsil 2008.a.

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon, koosseisus Priit Lello (eesistuja), Evelyn Hallika ja Kirli Ausmees, vaatas kirjalikus menetluses läbi Eesti äriühingu OÜ Põltsamaa Meierei Juustutööstus (registrikood 10585935, Kaarlijärve küla, Rannu vald, 61101 Tartumaa), keda esindab juhatuse liige Ago Teder, kaebuse Patendiameti 14. juuni 2004 otsuse nr 7/M200201017 tühistamiseks kaubamärgi „AHJA JUUST” registreerimisest keeldumise peale klassis 29 nimetatud kauba (juust) suhtes.

I Asjaolud ja menetluse käik

Patendiameti otsus

1. 14. juunil 2004 võttis Patendiamet KaMS § 9 lg 1 p 2 ja p 3 alusel vastu otsuse nr 7/M200201017 sõnalise kaubamärgi „AHJA JUUST” klassis 29 registreerimisest keeldumise kohta. Patendiameti otsuse järgi registreerimiseks esitatud tähis „AHJA JUUST” tervikuna ei oma klassis 29 eristusvõimet, vaid näitab üksnes kauba päritolu ja liiki.

Kaebuse esitaja põhiseisukohad

2. 13. augustil 2004 esitas Eesti äriühing Tööstusomandi apellatsioonikomisjonile (edaspidi apellatsioonikomisjon) vaidlustusavalduse kaubamärgi „AHJA JUUST” registreerimisest keeldumise otsuse tühistamiseks. Kaebus on registreeritud numbri all 805.

3. Kaebuses leitakse, et kuigi „Ahja” osundab ka geograafilisele piirkonnale ning sõna „juust” on kauba liiki näitav tähis, on nendest sõnadest moodustunud tervik kaubamärgina funktsioneeriv. Kaubamärk on tervikuna funktsioneeriv, kui kasutada sõna „eraldi” mittekaitstava osa formuleeringus. Kaubamärk on tervikuna funktsioneeriv kuna Ahja ei ole selline piirkond, kus oleks pikaajalisi juustutootmise traditsioone. Kaebaja andmetel puuduvad seesugused traditsioonid selles piirkonnas hoopis.

4. Väär on Patendiameti arvamus, nagu võtaks kaubamärgi registreerimine tulevikus võimalikult tekkivalt Ahja ettevõtjalt õiguse kauba päritolu ja liigi näitamiseks. Kaebajal puudub seadusest tulenev õigus keelata isikul osundada kauba päritolule ja liigile, kaebaja ei pretendeeri seesugusele seadusevälisele õigusele. Tuleviku Ahja ettevõtjaid kaitseb ja kaubamärgiomaniku ainuõiguseid piirab KaMS § 16. Seega vastavate õiguslike aluste olemasolul ei teki võimalust, et kaubamärgiomanik saaks õigustatud isikul keelata sõnapaari kasutust isegi siis, kui sõnapaar oleks registreeritud kaubamärgi koosseisus kaitstava osana (antud juhul klassis 29). Kaubamärgi registreerimine ei võta kellelki võimalust markeerida oma toodet vastavalt kehtivale regulatsioonile (Pakendiseadus, Toiduseadus).

5. Ainetu on Patendiameti otsuses toodud viide Euroopa Kohtu otsusele 23. oktoobrist 2003 nr C-191/01P, kuivõrd kaubamärgitaotluse esitamisel puudusid igasugused õiguslikud eeldused ja alused selleks, et kaubamärgitaotlejal tuleb selle kohtu otsusega arvestada Patendiameti otsuse tegemisel. Kaebaja osundab, et viidatud otsuses räägitakse „Kaupade iseloomu näitavatest tähistest”, samas kui Patendiameti otsuse kohaselt on taotletav kaubamärk hoopis „kauba päritolu ja liiki näitav” ehk siis tegemist on mittekohase näitega antud juhtumi suhtes. Seega on Patendiameti otsus kaubamärgi „AHJA JUUST”

mitteregistreerimisel kaubaklassis 29 on põhjendamatu, kuna selleks puudusid otsuses viidatud KaMS § 9 lg 1 p 2 ja p 3 tulenevad alused.

5. 16. veebruaril 2005 esitas kaebaja vastuväited Patendiameti 18. novembri 2004 vastusele. Kaebaja hinnangul Patendiameti seisukohast lähtuvalt ei ole võimalik KaMS § 9 lg 1 p 3 kohaldada nii, et mittekaitstavaks osaks kaubamärgi koosisel jääks sõnaühend (nii, et sõnad „juust” ja „Ahja” ei oleks eraldi kaitstavad). Kaubamärgiseadus ei sisalda aluseid, mille esinemisel tuleb määrata mittekaitstav osa sõnakombinatsioonina. Seega ei põhine Patendiameti otsus kaubamärgi registreerimisest keeldumise kohta otseselt seadusest tuleneval alusel.

6. Kaebaja leiab, et KaMS § 9 lg 1 p 3 saab kohaldada koos sama sätte lõikega 3, registreerides kaubamärgi ja määrates kaubamärgi mittekaitstava osa nii, et kaubamärk ei anna ainuõigust sõnade „Ahja” ja „Juust” eraldi kasutamiseks. Sellise ettepaneku on kaebaja teinud. Määrates sõnad „Ahja” ja „Juust” mittekaitstavaks eraldi, täidetakse Patendiameti osundatud eesmärk, mille kohaselt kirjeldavad tähised peavad jääma vabalt kasutatavateks. Patendiamet ei ole põhjendanud, et kas KaMS § 9 lg 1 p 3 ja lg 3 järgimisel eelosundatud viisil jääks eesmärk, mille kohaselt kirjeldatavad tähised peaks jääma vabalt kasutatavateks, täitmata, ning kui nii, siis milles see võiks väljenduda. KaMS § 9 lg 1 p 3 saab antud juhul järgida ja täita koos sama sätte lõikega 3 viisil, et kaubamärk tuleb registreerida nii, et see ei anna ainuõigust sõnade „Ahja” ja „juust” eraldi kasutamiseks.

Puudub seadusele tuginev põhjendus, miks ja mil viisil saaks antud juhul tugineda Patendiameti poolt osundatud Euroopa Kohtu lahenditele. Vastuses viidatud lahendeid esitamata jäävad Patendiameti vastavad argumendid kontekstiväliseks. Puuduvad vähimadki alused eeldada, et osundatud Euroopa Kohtu otsused oleksid ülimuslikud Eesti Vabariigi seaduste suhtes. Antud otsused ei võimalda ühegi seaduse alusel tõlgendada KaMS (ja ka muid seadusi) kaubamärgitaotleja suhtes kitsendavalt.

Patendiameti vastuskirjas osundatud kaebuse argumendid selle kohta, et *„kuigi Ahja on geograafilist piirkonda näitav ning sõna juust kauba liiki näitav tähis on nendest sõnadest moodustatud tervik kaubamärgina funktsioneeriv. Seda põhjusel, et Ahja ei ole selline piirkond, kus oleks pikaajalisi juustutraditsioone....”*, pärinevad oma sisus tegelikult Patendiametilt. Sarnaste argumentidega on Patendiamet veel hiljuti muuhulgas põhistanud sõnalise kaubamärgi „Tarvastu juust” registreeritavust. Kokkuvõttes leiab kaebaja, et Patendiamet ei ole kaebuse argumente ümber lükanud.

Patendiameti põhiseisukohad

7. Vastuses esitatud kaebusele leiab Patendiamet, et registreerimiseks esitatud tähis AHJA JUUST tervikuna ei oma klassis 29 eristusvõimet, vaid näitab üksnes kaupade päritolu ja liiki. Patendiamet on seisukohal, et sõnade kombinatsioon, mille sõnad eraldi on mittekaitstavad, on kaubamärgina registreeritav vaid juhul, kui kahe kirjeldava tähise liitmisel tekib uudse tähendusega mõiste. Sõnade kombinatsioon „AHJA JUUST” ei moodusta uue tähendusega mõistet, vaid jääb üksnes kauba päritolu ja liiki näitavaks tähiseks, mis peab jääma vabaks kasutamiseks kõigile antud valdkonnas tegutsevatele või tulevikus juustutoodetega tegelevatele ettevõtjatele. Eelnevat kinnitab Euroopa Kohtu otsus C-191/01 P (23.10.2003), kus kohus on leidnud, et määruse nr 40/94 artikli 7 lõike 1 punkti c eesmärgiks on avalikkuse huvi kaitsmine, nimelt et kõigil oleks õigus vabalt kasutada kaupu ja teenuseid kirjeldavaid tähiseid. See säte hoiab ära selliste tähiste reserveerimise ainult ühele ettevõttele seeläbi, et see registreeritakse kaubamärgina.

8. Patendiameti otsuses on põhjendatud, et tähis „AHJA JUUST” ei oma tervikuna klassis 29 eristusvõimet (KaMS § 9 lg 1 p 2), sest näitab üksnes kaupade liiki ja geograafilist päritolu (KaMS § 9 lg 1 p 3). KaMS-is ei sisaldu otsest alust, milliste konkreetsete tingimuste

esinemise korral tuleb määrata mittekaitstav osa sõnakombinatsioonina, kuid antud põhimõte on kooskõlas KaMS üldise mõtte ja eesmärgiga, milleks on, et kirjeldavad tähised peavad jääma vabalt kasutatavaks.

Seoses kaebaja väitega, et Ahjas ei ole juustutootmise traditsioone viitab Patendiamet Euroopa Kohtu otsusele C-108/97, C-109/97 Windsurfing Chiemsee, kus kohus on leidnud, et kaupade seostamiseks mingi kohaga ei pea seal kindlasti toimuma nende tootmine. Kui kohanimi on tarbijale tuntud või selle koha omadustest tulenevalt tõenäoline, et tarbijad arvavad, et need tooted pärinevad sellest kohast, siis ei ole geograafiline nimetus registreeritav.

Patendiamet leiab, et kui sõnakombinatsioon oleks kaubamärgi koosseisus kaitstav osa, siis oleks tõepoolest tulenevalt KaMS § 16 kolmandatel isikutel õigus eraldivõetult sõnapaari osi kasutada. Kuid sõnakombinatsiooni on võimalik kaitsta üksnes siis, kui ei esine vastuolu muuhulgas näiteks KaMS § 9 lg 1 p 3. Antud juhul registreerimiseks esitatud tähis AHJA JUUST on KaMS § 9 lg 1 p 3 mõttes kauba päritolu ja liiki näitav tähis ja ei ole registreeritav.

Patendiameti hinnangul sellise tähise registreerimisel kaob ära kaubamärgi mõte eristada ühe isiku kaupu või teenust teise isiku samaliigilisest kaubast või teenusest. Kui kaubamärgil pole ühtki eristavat osa, siis ei saa tarbija infot kauba päritolu kohta ja ei suuda eristada eri ettevõtjate samaliigilisi tooteid.

Kaebuse kohaselt on ainetu Patendiameti otsuses toodud viide Euroopa Kohtu otsusele 23. oktoobrist 2003 nr C-191/01P. Kaebaja osundab, et viidatud otsuses räägitavat kaupade iseloomu näitavatest tähistest, samas kui Patendiameti otsuse kohaselt on taotletav kaubamärk hoopis kauba päritolu ja liiki näitav.

Patendiamet märgib, et eelnimetatud Euroopa Kohtu otsuse kui ka käesoleva kaubamärgi registreerimisest keeldumise otsuse õiguslik alus on sama. Euroopa Kohus andis viidatud asjas määruse nr 40/94 artikkel 7 (1) (c) üldise tõlgenduse, mis on oma sisult sama Eesti Vabariigi KaMS § 9 lg 1 p 3 mõttega. Kuna kõik sättes esitatud tingimused (nt kauba päritolu, liik, muud omadused) toovad kaasa ühesuguse õigusliku tagajärje, milleks on kaubamärgi registreerimisest keeldumine, siis on Patendiameti otsuses esitatud viide Euroopa Kohtu otsusele põhjendatud.

Kaebaja lõplikud seisukohad

12. 17. augustil 2007 apellatsioonikomisjonile laekunud lõplikes seisukohtades (15. augusti 2007 kiri nr PMJT.1-11/42) jäi kaebaja varasemate seisukohtade juurde. Lisaks eeltoodule märkis kaebaja, et arvestades võimaliku vajadusega analüüsida kaebaja 16. veebruari 2005 argumente seoses varasema sõnalise kaubamärgi „Tarvastu juust” registreeringuga osundab kaebaja Riigikohtu lahenditele 3-3-1-49-02, 3-3-1-52-02 ja 3-3-1-68-02. Osundatud lahenditest nähtub põhimõtte, et isikuid tuleb erinevatel ajamomentidel, kui pole muutunud õiguslikud ja faktilised asjaolud või kui pole ilmnenu seniteadmata asjaolusid, kohelda ühtemoodi. Kuigi võib väita, et osundatud Riigikohtu lahendid ei ole tehtud kaubamärgivaidlustes, leiab kaebaja, et siinesitatud põhimõtte järgimine peaks olema kohaldatav ka Patendiametile kaalutusõiguse teostamisel. Seega saab minimaalselt väita seda, et Patendiamet ei täitnud registreerimisest keeldumise otsuse motiveerimise kohustust kuivõrd ei ole esitanud ühtegi mõistlikku argumenti KaMS põhimõtete erinevast tõlgendamisest või kohaldamisest erinevatel ajamomentidel.

Patendiameti lõplikud seisukohad

13. Patendiamet jäi samuti varasemalt esitatud seisukohtade juurde ja leidis, et Patendiameti 14. juuni 2004 kaubamärgi AHJA JUUST osalise registreerimise ja osalise registreerimisest

keeldumise otsuse osa, millega keelduti andmast tähisele õiguskaitset klassi 29, on seaduslik ja põhjendatud.

14. Patendiamet leiab, et registreerimisest esitatud tähisele ei ole võimalik anda õiguskaitset kaebuse esitaja poolt soovitud kujul, määrates sõnad „Ahja” ja „juust” eraldi mittekaitstavaks. Sõnade kombinatsioon „Ahja juust” ei moodusta uue tähendusega mõistet, vaid jääb üksnes kauba päritolu ja liiki näitavaks tähiseks, mis peab jääma vabaks kasutamiseks kõigile.

15. Samuti leiab Patendiamet, et kaebaja viide kaubamärgi „Tarvastu Juust” ning teistel asjaoludel tehtud Riigikohtu lahenditele tuleb jätta tähelepanuta. Patendiameti hinnangul iga kaubamärki tuleb käsitleda eraldi, arvestades olukorraga kaasnevaid asjaolusid. Lähtudes eeltoodust palub Patendiamet jätta kaebuse rahuldamata.

II Apellatsioonikomisjoni seisukohad ja otsus

16. Apellatsioonikomisjon, analüüsides kaebuse esitaja ja Patendiameti seisukohti, tutvudes taotluse nr M200201017 ja sellega seonduvate materjalidega ning hinnates teisi apellatsioonikomisjonile esitatud dokumente kogumis ja vastastikusel seoses, leiab järgmist:

17. Käesolevas asjas vaidlevad pooled peaausjalikult selle üle, kas sõnade kombinatsiooni „AHJA JUUST” kaubamärgina registreerimist keeldumisel klassis 29 nimetatud piimatoodete, sh juust suhtes on Patendiamet õigesti kohaldanud KaMS § 9 lg 1 punkte 2 ja 3. Kaebuse esitaja hinnangul on tähis „AHJA JUUST” võimalik kaubamärgina registreerida selliselt, et sõnad „Ahja” ja „juust” määratakse eraldi mittekaitstavaks. Lisaks leiab kaebaja, et Patendiameti vaidlustatud otsus ei ole piisavalt põhjendatud (motiveeritud).

18. KaMS § 9 lg 1 p 2 kohaselt õiguskaitset ei saa tähis, millel puudub eristusvõime, kaasa arvatud üks stiliseerimata täht, üksik stiliseerimata arv või üksik värv.

19. KaMS § 9 lg 1 p 3 sätestab, et õiguskaitset ei saa tähis, mis koosneb üksnes kaupade või teenuste liiki, kvaliteeti, hulka, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu, kaupade tootmise või teenuste osutamise aega või kaupade või teenuste teisi omadusi näitavatest või muul viisil kaupa või teenust kirjeldavatest tähistest või andmetest või eelnimetatud tähistest või andmetest, mida ei ole oluliselt muudetud.

20. Euroopa Kohus on erinevates lahendites kaubamärgiõiguse sisustamisel selgitanud, et KaMS § 9 lg 1 punktile 3 vastava Euroopa Liidu Nõukogu määruse nr 40/94 Ühenduse kaubamärgiõiguse kohta artikli 7 lõike 1 punkt c täidab üldise huvi eesmärki, mille kohaselt peavad sellised tähised või märgid, mis kaubanduses tähistavad kauba või teenuse, mille jaoks registreerimist on taotletud, omadusi, olema kõikide jaoks vabalt kasutatavad. See säte hoiab ära selliste tähiste reserveerimise ainult ühele ettevõttele seeläbi, et see registreeritakse kaubamärgina (nt C-55/01, C-104/01).

21. Apellatsioonikomisjon nõustub Patendiameti vaidlustatud otsuses toodud seisukohaga, et registreerimiseks esitatud tähis „AHJA JUUST” koosneb üksnes kaupade liiki ja geograafilist päritolu näitavatest tähistest. Sõna „Ahja” on kohanimi ja tähistab Eesti konkreetset geograafilist piirkonda; sõna „juust” on kauba „juust” liiki näitav tähis KaMS § 9 lg 1 p 3 mõttes. Patendiamet on kaebaja taotluse menetlemise käigus ja vaidlustatud otsuses seda asjaolu selgitanud. Kuivõrd üldmõiste „piimatooted” sisaldab samuti juustu, siis on juust neidki kaupu kirjeldav. Ka kaebaja ise on apellatsioonikomisjonile esitatud kaebuses märkinud, et Ahja osundab geograafilisele piirkonnale ning sõna „juust” on kauba liiki näitav tähis (vt kaebuse 3. lõik).

22. Küll leiab kaebaja, et nendest sõnadest moodustunud tervik on kaubamärgina funktsioneeriv, kui kasutada sõna „eraldi” mittekaitstava osa formuleeringus.

23. Apellatsioonikomisjon kaebaja seisukohaga ei nõustu. Patendiameti otsuses on kooskõlas seaduse ja Euroopa Kohtu praktikaga selgitatud, et sõnade kombinatsioon, mille sõnad eraldi on mittekaitstavad, on kaubamärgina registreeritavad vaid juhul, kui kahe kirjeldavad tähise liitmisel tekib uudse tähendusega mõiste (nt T-369/02). Apellatsioonikomisjon märgib, et kaubamärk peab funktsioneerima selliselt, et sellega oleks võimalik eristada ühe isiku kaupu või teenust teise isiku samaliigilisest kaubast või teenusest (KaMS § 3). Kahest kirjeldavast sõnast – „Ahja” ja „juust” – sõnalise tähise moodustamisel ei ole käesoleval juhul tekkinud funktsioneerivat kaubamärki, mis võimaldaks täita kaubandusliku päritolu tähistamise ülesannet. Sõnade kombinatsioon „Ahja juust” ei moodusta uue tähendusega mõistet, sest sõnade kooskasutamisel kaebaja soovitud viisil ja ilma sõnade muutmise või täiendavate stiliseeritud (nt kujutis-) elementideta viitab tarbija jaoks sõna „Ahja” jätkuvalt geograafilisele päritolule ja sõna „juust” kauba liigile. Neile omadustele viidates võib keskmine tarbija taotletavat kaubamärki tajuda Ahja päritolu kaupade (juustutoodete) tähisena. Seega tarbijale oleks tähis „AHJA JUUST” tervikuna kaitstavaks lugemisel sellest tekkiva tervikmulje põhjal jätkuvalt kirjeldav KaMS § 9 lg 1 p 3 mõistes. Seda isegi siis, kui kaubamärgis lugeda sõnad „Ahja” ja „juust” mittekaitstavaks eraldi, sest selle tulemusena ei kõrvaldata olukorda, kus sõnakombinatsioon „Ahja juust” tervikuna on kirjeldav. Sellest tulenevalt ei ole võimalik kaubamärki registreerida lugedes sõnad „Ahja” ja „juust” eraldi mittekaitstavaks KaMS § 9 lg 3 alusel.

24. Kaebaja on osundanud asjaolule, et kaubamärk on tervikuna funktsioneeriv kuna Ahja ei ole selline piirkond, kus oleks pikaajalisi juustutootmise traditsioone. Kaebaja andmetel puuduvad seesugused traditsioonid selles piirkonnas hoopis.

25. Menetlusosaliste vahel ei ole vaidlust, et vähemalt Patendiameti otsuse tegemise ajal ei olnud Ahjas juustu tootmist. KaMS § 9 lg 1 p 3 tuleneb, et õiguskaitset ei saa tähis, mis muuhulgas koosneb ainult geograafilist päritolu näitavatest tähistest või andmetest. Osundatud sätte mõttes omab õiguslikku tähendust seega asjaolu, kas tähis on seostatav konkreetse geograafilise piirkonnaga. Neid tähises olevaid andmeid, mis võivad viidata ainult kaupade või teenuste geograafilisele päritolule, tuleb hinnata konkreetse tähise kontekstis. Nõustuda tuleb väitega, et kui kohanimi on seejuures tarbijale tuntud või selle koha omandustest tulenevalt tõenäoline, et tarbijad arvavad, et need tooted pärinevad sellest kohast, siis ei ole geograafiline tähis registreeritav. Seadusest ei tulene, et tähis saab koosneda üksnes geograafilist päritolu viitavatest andmetest ainult siis, kui vastavas piirkonnas toimub ka kaubamärgiga kaitstava kauba tootmine või teenuse osutamine. Küll võib sama kauba tootmine või teenuse osutamine kaubamärgist nähtavas piirkonnas olla siiski üheks asjaoluks, mis võib kujundada tarbija arvamust kaubamärgi geograafilise päritolu suhtes ja sellisel mõjutada tähise õiguskaitstavust KaMS § 9 lg 1 p 3 järgi. Järelikult ei saa kaubamärgi registreerimine tuleneda asjaolust, et Ahjas juustutootmist ei toimu.

26. Tähisel, mis koosneb ainult kirjeldatavatest elementidest, puudub lisaks eristusvõime KaMS § 9 lg 1 p 2 järgi (nt T-28/06).

27. Apellatsioonikomisjon märgib, et kaubamärgi registreerimise aluseks olevate ja kaebuses esitatud asjaolude ning väidete tõendamise kohustus lasub kaubamärgitaotlejal. Kui taotleja väidab, et vaatamata kaubamärgis kasutatud kirjeldavatele tähistele on sõnade kooskasutamisel kaubamärk siiski eristusvõimeline ja funktsioneeriv, siis tuleb kaebajal neid asjaolusid põhjendada ning tõendada. Kaubamärgi taotluse menetlemise käigus ja apellatsioonikomisjonile esitatud kaebuses ei ole kaebaja selgitanud ega tõendanud, kuidas on tagatud päritolu ja kauba liiki kirjeldavate sõnade eraldi mittekaitstavaks lugemisel kaubamärgi kui terviku eristusvõimelisus, funktsioneerimine ja erilisus ning milles see konkreetset viiks seisneda. Kaebaja ei ole tõendanud, et tarbija tajuks kaubamärki „AHJA JUUST” teisiti kui lihtsalt vaadeldavate sõnade summa, nõ teistsugusel või uudsel kujul. Sellest tulenevalt leiab apellatsioonikomisjon, et kaebaja väited tähise „AHJA JUUST” funktsioneerimisest, eristusvõimelisusest ja kaubandusliku päritolu tagamisest on tõendamata.

28. Õige on kaebaja väide, et Patendiameti otsused peavad olema põhjendatud. Samas ei saa apellatsioonikomisjon siiski nõustuda seisukohaga, et Patendiameti otsus on motiveerimata. Patendiameti otsuses on viidatud taotluse rahuldamata jätmise õiguslikele alustele ning selgitatud tähise „AHJA JUUST” kaubamärgina registreerimisest keeldumise aluseid. Nii nagu eelnevalt viidatud, on Patendiameti otsuses põhjendatud, et registreerimiseks esitatud tähis „AHJA JUUST” tervikuna ei oma klassis 29 eristusvõimet, vaid näitab üksnes kauba päritolu ja liiki. Otsuses on põhjendatud, et sõnade kombinatsioon, mille sõnad eraldi on mittekaitstavad, on kaubamärgina registreeritav vaid juhul, kui kahe kirjeldava tähise liitmisel tekib uude tähendusega mõiste. Patendiameti sellekohane seisukoht on kooskõlas Euroopa Kohtu praktikaga (vt C-265/00). Sõnade kombinatsioon „AHJA JUUST” ei moodusta uue tähendusega mõistet, vaid jääb üksnes kauba päritolu ja liiki näitavaks tähiseks, mis peab jääma vabaks kasutamiseks kõigile antud valdkonnas tegutsevatele või tulevikus juustutootmisega tegelevatele ettevõtjatele. Seetõttu leiab apellatsioonikomisjon, et Patendiameti otsuses on põhjendatud, miks ei ole tähist „AHJA JUUST” võimalik registreerida määrates sõnad „Ahja” ja „juust” mittekaitstavaks eraldi.

29. Patendiameti otsuses on kaebajale selgitatud sedagi, mis kaalutlustel ei ole otsuse tegemisel võimalik arvestada varasema praktikaga teiste kaubamärkide registreerimise taotluste menetlemisel. Vaidlusaluses otsuses selgitatakse, et kaubamärgi registreerimisel tuleb lähtuda kaubamärgiseadusest arvestades iga kaubamärgiga kaasnevaid konkreetseid iseärasusi, tunnuseid, erinevusi. Ühtlasi juhiti otsuses tähelepanu, et aastate jooksul on kaubamärkide ekspertiisi praktika mõnevõrra muutunud ning praegu määratakse kaupu ja teenuseid kirjeldavad tähised tervikuna kaubamärgi mittekaitstavaks osaks.

30. Apellatsioonikomisjon peab vajalikuks täiendavalt arvesse võtta, et kaebuse esitaja on jätnud selgitamata, miks Patendiameti otsuses toodud taotluse rahuldamata jätmise õiguslikud alused ja selgitused ei ole piisavad otsuse põhjendamiseks. Asjaolu, et kaebaja Patendiameti seisukohtadega ei nõustu, ei tähenda, et otsus on motiveerimata. Haldusakti põhjendamine on vajalik muuhulgas selleks, et isikul oleks võimalik teostada Põhiseaduse §-s 15 sätestatud kaebeõigust. Kaebuse esitaja on Patendiameti otsuse vaidlustanud lähtudes sisulistest aspektidest – pooled vaidlevad apellatsioonikomisjonis selle üle, kas tähis „AHJA JUUST” on KaMS § 9 lg 1 punktis 3 sätestatud asjaolusid kirjeldav. Seega on kaebaja mõistnud, miks tema taotlus on jäetud rahuldamata ning tal on olnud võimalus oma vastuväidete esitamiseks ja kaebeõiguse teostamiseks. Patendiameti otsus sisaldab taotluse rahuldamata jätmise õiguslikke aluseid koos põhjendustega. Patendiamet ei ole rikkunud haldusakti motiveerimise nõuet.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes Tööstusomandi õiguskorralduse aluste seaduse § 59 lg 4, § 61 lg 1 ja KaMS § 3 ja 9, apellatsioonikomisjon,

o t s u s t a s:

jätta OÜ Põltsamaa Meierei Juustutööstus kaebus rahuldamata.

Kaebaja võib esitada kaebuse komisjoni otsuse peale Harju Maakohtusse kolme kuu jooksul komisjoni otsuse avaldamisest arvates. Kohus vaatab kaebuse läbi hagita menetluses. Kui nimetatud kaebust ei ole esitatud, jõustub komisjoni otsus kolme kuu möödumisel otsuse avaldamisest ja kuulub täitmisele.

Allkirjad:

P. Lello

E. Hallika

K. Ausmees